

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **Ing. T. G.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 7. 2010, č. j. 18 Cad 226/2008 – 25,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalované ze dne 6. 11. 2008, č. X, byla zamítnuta žádost žalobce o starobní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 29 a § 74 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“). Své rozhodnutí žalovaná odůvodnila tak, že nárok na starobní důchod žalobci nevznikl, protože nezískal potřebných 20 roků v I. A pracovní kategorii. Dle dokladů v této kategorii získal 10 roků a 338 dní. Žalovaná uzavřela, že tímto rozhodnutím realizovala, rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 8. 2008, č. j. 21 Cad 100/2008 – 9.

I.

Proti rozhodnutí žalované se žalobce bránil žalobou ze dne 3. 12. 2008, ve které navrhl, aby Krajský soud v Ostravě napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Úvodem rekapituloval, že jeho žádost o přiznání starobního důchodu byla původně zamítnuta rozhodnutím žalované ze dne 17. 3. 2008, č. X, a to pro nesplnění podmínek ustanovení § 2 nařízení vlády č. 557/1990 Sb., o mimořádném poskytování starobního důchodu některým horníkům, v tehdy účinném znění (dále jen „nařízení č. 557/1990 Sb."). Poté, co bylo rozhodnutí žalované ze dne 17. 3. 2008 zrušeno pro vady řízení rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 8. 2008, č. j. 21 Cad 100/2008 – 9, a věc jí byla vrácena k dalšímu řízení, vydala žalovaná nyní napadené rozhodnutí.

Žalobce argumentoval, že ke dni podání žádosti o přiznání starobního důchodu dovršil požadovaný věk (55 let) a rovněž splnil podmínku odpracované doby 20 let v kategorii I. A. Žalovaná vycházela z originálních evidenčních listů důchodového pojištění, ve svém rozhodnutí však nevzala v úvahu žalobcem doložený záznam z jednání komise pamětníků ze dne 28. 1. 2005. Tento záznam je přitom stěžejní pro posouzení nároku na starobní důchod, jelikož komise pamětníků konstatovala, že žalobce spolu s dalšími bývalými zaměstnanci společnosti Hutní montáže Ostrava, a.s. (nyní Hutní montáže, a.s., dále též „Hutní montáže") po celou dobu svého pracovního poměru vykonával práci v kategorii I. A. Není mu známo, z jakého důvodu došlo k nesprávnému označení kategorie jím vykonávané práce v evidenčním listu důchodového pojištění, když po celou dobu vykonával tutéž práci. Žalovaná se v odůvodnění napadeného rozhodnutí ve smyslu § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, nevypořádala se všemi důkazními prostředky, a nenaplnila proto podmínky vymezené závazným právním názorem Krajského soudu v Ostravě ve zrušujícím rozsudku ze dne 13. 8. 2008. Výrok napadeného rozhodnutí mimoto neobsahuje veškerá relevantní právní ustanovení, když je v něm odkázáno na § 74 zákona o důchodovém pojištění, aniž by však bylo uvedeno, které předpisy byly na základě tohoto ustanovení aplikovány.

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 22. 7. 2010, č. j. 18 Cad 226/2008 – 25, napadené rozhodnutí žalované zrušil pro vady řízení, věc jí vrátil k dalšímu řízení a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění rekapituloval provedené dokazování, založené na listinných důkazech a výpovědích svědků při jednáních konaných dne 8. 10. 2009, 8. 4. 2010 a 22. 7. 2010, a na jeho základě vzal za prokázané, že žalobce byl u Hutních montáží nejdříve v učebním poměru od 11. 11. 1968 do 23. 6. 1971, a následně v pracovním poměru od 24. 6. 1971 do 31. 7. 1994. V jeho evidenčních listech důchodového pojištění je vykázáno odpracování jak v kategorii I. A, tak i v kategorii II. Kategorie I. A je vykázána pod pořadovým číslem resortního seznamu 12 05 01 a kategorie II. pod číslem 61 01 01. Slovně je v nich výkon práce žalobce vymezen jako „opravy a údržba VP" (vysokých pecí) a „montér ocelových konstrukcí". Na evidenčních listech důchodového pojištění za roky 1974 až 1978 je přitom kategorie II. dodatečně přeškrtána a vyznačena kategorie I. Z osobního listu důchodového pojištění žalobce ze dne 13. 3. 2008 krajský soud zjistil, že celková doba pojištění žalobce je vykázána v rozsahu 14 385 dnů, tj. 39 roků a 150 dnů, z toho je vykázáno v I. pracovní kategorii 3988 dnů a ve II. pracovní kategorii v rozsahu 3774 dnů. V příloze k žádosti o důchod podle zákona o sociálním zabezpečení k průkazu zaměstnání patřících do I. a II. pracovní kategorie podle nařízení vlády ČSSR 117/1988 Sb. (tiskopis č. 126, dále též „příloha k žádosti o důchod k průkazu zaměstnání patřících do I. a II. pracovní kategorie")

ze dne 17. 6. 2005 Hutní montáže potvrdily, že žalobce odpracoval v preferované pracovní kategorii I. A celkem 7862 dnů, a to v období od 24. 6. 1971 do 31. 12. 1992, s pracovním zařazením jako provozní zámečník, číslo resortního seznamu 25 08 02, číslo podle kvalifikačního katalogu 22 0-55, s popisem pracovní činnosti údržba a opravářské práce, vykonávané na pracovištích, kde více než polovina pracovníků je zařazena do I. pracovní kategorie s nárokem na odchod do důchodu v 55 letech. Tuto skutečnost potvrzuje i záznam z jednání komise pamětníků ze dne 28. 1. 2005. Skutečnost, že žalobce po celou dobu vykonával práce provozního zámečníka (přičemž obsahově se jedná o tentýž druh činnosti jako „montér ocelových konstrukcí"), potvrdili i svědkové vypovídající u jednání. Ti dále potvrdili, že ne ve všech případech, kdy došlo k převedení dřívější kategorie II. do kategorie I. A, byla tato skutečnost dodatečně vyznačena v evidenčních listech důchodového pojištění, což byl i případ žalobce.

Krajský soud dále poukázal na ustanovení § 147 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 31. 12. 1993 (dále jen „vyhláška č. 149/1988 Sb."), a konstatoval, že žalobce po celou dobu výkonu pracovního poměru u Hutních montáží vykonával práce za stejných podmínek. V této souvislosti poukázal na to, že komise pamětníků věc dne 28. 1. 2005 projednala právě z důvodu absence listinných důkazů a proto, že zaměstnavatel neprovedl na základě změny příslušného resortního seznamu dodatečně přeřazení vykonané práce žalobce, vyznačené v evidenčních listech důchodového pojištění, z kategorie II. do kategorie I. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2009, č. j. 4 Ads 12/2009 – 83, dospěl krajský soud na základě provedeného dokazování k odlišnému závěru než žalovaná a tuto zavázal právním názorem, že práce vykonávaná žalobcem odpovídá zcela zaměstnání, které podle resortního seznamu bylo zařazeno do I. pracovní kategorie. Žalobce totiž vykonával zaměstnání na stejných pracovištích a za stejných podmínek, které odpovídají popisu pracovní činnosti uvedené v příslušném resortním seznamu, tj. práci provozního zámečníka, číslo povolání 22 0-55, zařazenou pro účely důchodového zabezpečení do I. pracovní kategorie, v souladu s tím, co je tvrzeno v příloze k žádosti o důchod k průkazu zaměstnání patřících do I. a II. pracovní kategorie, tedy že žalobce pracoval v době od 24. 6. 1971 do 31. 12. 1992 v I. pracovní kategorii.

II.

Proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě se žalovaná (dále též „stěžovatelka") bránila kasační stížností ze dne 18. 8. 2010, podanou z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."), přičemž současně požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. Žádost o přiznání odkladného účinku odůvodnila tím, že zruší-li Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu, jímž bylo rozhodnutí stěžovatelky zrušeno, dostane se věc do stadia nového posouzení žaloby, v němž je krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu a může rozhodnout opačně. To by mělo za následek, že původní zrušené rozhodnutí stěžovatelky „obživne". Důsledkem nového rozhodnutí krajského soudu by již ovšem nebylo zrušení rozhodnutí stěžovatelky, vydaného v mezidobí k realizaci původního rozsudku krajského soudu. Nastala by tak situace, kdy by vedle sebe existovala dvě opačná správní rozhodnutí

o téže věci, což by podle názoru stěžovatelky vedlo k naplnění pojmu nenahraditelné újmy ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s.

V doplnění kasační stížnosti ze dne 5. 10. 2010 stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Namítala, že krajský soud vzal za podklad svého rozhodnutí neúplné a nedostatečné svědecké výpovědi a podklady, z nichž nelze ani extenzivním výkladem dovodit právní závěr, k němuž krajský soud dospěl ve zrušujícím rozsudku a kterým stěžovatelku zavázal pro další řízení, totiž že žalobce pracoval v I. A pracovní kategorii po celou dobu trvání pracovního poměru u Hutních montáží od 24. 6. 1971 do 31. 12. 1992.

Stěžovatelka napadala skutečnost, že příloha k žádosti o důchod k průkazu zaměstnání patřících do I. a II. pracovní kategorie (tiskopis č. 126), v níž byla zaměstnavatelem potvrzena doba zaměstnání žalobce v I. A pracovní kategorii v uvedeném období, byla vyhotovena jen na podkladě záznamu z jednání komise pamětníků ze dne 28. 1. 2005. Tento záznam byl vyhotoven pouze na základě čestných prohlášení pracovníků, přičemž stěžovatelce není známo, kde jsou tato čestná prohlášení v současné době uložena. Záznam z jednání komise pamětníků je podle stěžovatelky ve své podstatě pouze soupisem čestných prohlášení, neboť v průběhu řízení vyšlo najevo, že jiné doklady než čestná prohlášení neměla komise k dispozici. Na záznam z jednání komise pamětníků pak odkazovali rovněž svědkové, kteří vypovídali před krajským soudem. Rozhodujícím důkazem, který měl potvrdit dobu zaměstnání žalobce v I. A pracovní kategorii, bylo čestné prohlášení žalobce, jehož obsah však stěžovatelce není znám. Stěžovatelka v průběhu důchodového řízení u jiného klienta zjistila, že bez ohledu na skutečnost, že v její evidenci se nacházejí originální, úplné a správně vyplněné evidenční listy důchodového pojištění, organizace Hutní montáže vyhotovila na stejnou dobu přílohy k žádosti o důchod k průkazu zaměstnání patřících do I. a II. pracovní kategorie, a to na základě výsledku jednání komise pamětníků. V těchto přílohách prováděla nejen opravu zařazení do pracovní kategorie, ale i změnu druhu vykonávané činnosti, a to aniž by si ověřila, zda na příslušnou dobu existují původní originální doklady či nikoliv, a navíc prokazovala zařazení do preferované pracovní kategorie dle čestného prohlášení zaměstnance podepsaného dvěma svědky, které ovšem údajně ani nemá k dispozici. Později pak Hutní montáže pouze formálně ustavily komisi pamětníků, která však nadále vycházela z týchž čestných prohlášení pracovníků.

Stěžovatelka poukazovala na to, že komise pamětníků na základě čestných prohlášení zaměstnanců, kteří v minulosti zařazení do pracovní kategorie nijak nerozporovali a podepisovali evidenční listy důchodového pojištění, po mnoha letech potvrzovala čestná prohlášení zaměstnanců, přičemž nespecifikovala dobu, po kterou měli daní pracovníci vykonávat zaměstnání v I. A pracovní kategorii. Namítala, že evidenční listy důchodového pojištění žalobce byly stěžovatelce odeslány v roce 1994 a 1997, tedy po nabytí účinnosti příslušného dodatku resortního seznamu (výnosu Federálního ministerstva hutnictví, strojírenství a elektrotechniky č. 2/1988) ke dni 30. 9. 1988. Není proto důvodné dovozovat nesprávnost údajů v evidenčních listech obsažených, jak učinil krajský soud. Vzhledem k tomu, že archiv Hutních montáží byl vyplaven při povodních v červenci 1997, chybí doklady, které by uvedené rozpory mohly potvrdit či vyvrátit.

Stěžovatelka zdůraznila, že není oprávněna zařazovat pojištěnce do pracovních kategorií, na druhou stranu však nelze při hodnocení podkladů rozhodných pro posouzení nároku na důchod přehlédnout zásadní rozpory mezi zaměstnavatelem vyhotovenými originály evidenčních listů důchodového pojištění a údaji obsaženými v příloze k žádosti o důchod k průkazu zaměstnání patřících do I. a II. pracovní kategorie, která byla vyhotovena pouze na základě čestných prohlášení projednaných komisí pamětníků, místy se značným časovým odstupem. Dovozovala a zpochybňovala globální přeřazování časových úseků vykázaných na evidenčních listech důchodového pojištění v nižší pracovní kategorii do kategorie vyšší, aniž by toto přeřazení organizace dostatečně odůvodnila v souladu s právní úpravou či prokázala relevantními doklady, k němuž docházelo na bázi potvrzování výkonu zaměstnání v preferované pracovní kategorii formou čestného prohlášení ověřovaného dvěma svědky, jejichž jména nejsou žalované a zřejmě ani soudu známa.

Stěžovatelka v kasační stížnosti dále blíže analyzovala výnos Federálního ministerstva hutnictví a těžkého strojírenství č. 2/1978, kterým se vydává resortní seznam zaměstnání zařazených pro účely důchodového zabezpečení do I. a II. pracovní kategorie, ve znění pozdějších výnosů, a zdůraznila, že organizace mohla zaměstnancům dobu jejich pracovní činnosti hodnotit v preferované pracovní kategorii pouze tehdy, pokud byl název zaměstnání včetně čísla podle kvalifikačního katalogu uveden v příslušném resortním seznamu. Zaměstnanci museli danou rizikovou pracovní činnost vykonávat převážnou (tedy nadpoloviční) část celkové odpracované doby v období kalendářního měsíce, přičemž časová převaha vykonávané práce se sledovala prostřednictvím denních výkazů činnosti jednotlivých pracovníků a dokonce po jednotlivých hodinách, a to i proto, že tato byla významná i z jiných důvodů, například za účelem hodnocení náhradních dob. Podle předpisů platných po 30. 9. 1988 byla organizace povinna založit, popřípadě doplnit záznamy o době výkonu a druhu zaměstnání nově zařazeného do I. nebo II. pracovní kategorie do evidenčních listů důchodového pojištění i pro zaměstnance, kteří toto zaměstnání vykonávali před 1. 10. 1988, a to za celou dřívější dobu. Prostřednictvím přílohy k žádosti o důchod k průkazu zaměstnání patřících do I. a II. pracovní kategorie se doba zaměstnání v preferované pracovní kategorii podle názoru stěžovatelky potvrzovala tehdy, pokud již v organizaci nebyl založen příslušný evidenční list důchodového pojištění. Komise pamětníků se zřizovaly pouze výjimečně za situace, kdy organizace neměla k dispozici vlastní příslušné záznamy o době a druhu zaměstnání svých pracovníků. Tyto se skládaly ze zástupců vedení podniku a dlouholetých zaměstnanců a důvodem jejich zřizování bylo právě to, že doby zaměstnání v preferované pracovní kategorii nelze prokazovat formou čestného prohlášení ověřeného dvěma svědky. Touto formou se prokazovala pouze doba zaměstnání, pokud ji nebylo možno prokázat jiným způsobem, nikoliv však zařazení do preferované pracovní kategorie.

Následně stěžovatelka zpochybňovala způsob, jakým krajský soud vyhodnotil výpovědi svědků, když těmito nebyla podle jejího přesvědčení hodnověrným způsobem doložena konkrétní pracovní náplň žalobce v jednotlivých měsících a nebylo konkrétně prokázáno, že údaje na jeho evidenčních listech důchodového pojištění jsou chybné. Zejména poukazovala na skutečnost, že v příslušném resortním seznamu byla pod číslem 12 05 01 uvedena žalobcova profese provozního zámečníka, zařazená do I. A pracovní kategorie s nárokem na starobní důchod již v 55 letech, přičemž tento výnos byl účinný v době, kdy měl žalobce na evidenčních listech důchodového pojištění vykazovánu II.

pracovní kategorii. Prostřednictvím svědeckých výpovědí nebylo specifikováno, po jakou dobu měl žalobce pracovat v I. pracovní kategorii, a nebylo doloženo, z jakého důvodu u něj chyběly příslušné doklady, a bylo proto nutné učinit jeho případ předmětem jednání komise pamětníků. V napadeném rozsudku je rozpor mezi shodnou výpovědí svědků, že žalobce vykonával práci montéra, a vývodem krajského soudu, že žalobce vykonával činnost odpovídající práci provozního zámečníka. Krajský soud rovněž dostatečně neodůvodnil svůj závěr, že údaje na evidenčních listech důchodového pojištění žalobce jsou chybné. Záznamy v evidenčních listech důchodového pojištění přitom vycházely z údajů předkládaných vedoucími montéry a byly podepisovány žalobcem. Skutečnost, že svědkové vypovídající před krajským soudem jako spolupracovníci žalobce sami pracovali v I. A pracovní kategorii, ještě neznamená, že i žalobce vykonával zaměstnání v téže kategorii, neboť zaměstnanci organizace vykonávali práce zařazené do různých pracovních kategorií. Z výpovědí svědků navíc není zřejmé, do jaké míry tyto vycházejí z vlastního poznání a do jaké míry byly ovlivněny čestným prohlášením pracovníka, o jehož důchodový nárok se jedná.

Závěrem stěžovatelka na základě tabulky dokumentovala doby zaměstnání žalobce vykázané na evidenčních listech důchodového pojištění a konstatovala, že podle evidenčních listů a podle resortního seznamu (výnosu č. 2/1978) žalobce vykonával pracovní činnost označenou čísly 25 08 02 IA (provozní zámečník), 61 01 01 II (montáže mimo závod) a 12 05 01 IA (montér ocelových konstrukcí, číslo kvalifikačního katalogu 22 0-41). Pracovní činnost provozní zámečník (č. 25 08 02 IA) byla do výnosu doplněna teprve dodatkem resortního seznamu, schváleným výnosem č. 2/1988, který nabyl účinnosti dne 30. 9. 1988, přičemž zavedením skupiny 25 nedošlo ke zrušení skupiny 12 ani skupiny 61. Zdůraznila, že zaměstnavatelem byly následně prováděny opravy evidenčních listů důchodového pojištění, kterými byly dílčí doby jeho pracovní činnosti dodatečně vykázány v I. pracovní kategorii. Z výpovědí svědků nelze dovodit, že by žalobce vykonával zaměstnání v I. pracovní kategorii po celou dobu, nýbrž z nich lze právě naopak dovodit správnost údajů uvedených na evidenčních listech důchodového pojištění.

Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 10. 11. 2010 navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl. Zdůraznil, že příloha k žádosti o důchod k průkazu zaměstnání patřících do I. a II. pracovní kategorie, zpracovaná na základě čestných prohlášení a záznamu z jednání komise pamětníků, byla běžným způsobem prokazování zařazení zaměstnanců do pracovních kategorií, a to jak z důvodu ztráty příslušných dokladů personálního oddělení při povodních v roce 1997, tak i z důvodu nesprávného vykázání odpracované doby na evidenčních listech důchodového pojištění v souvislosti s vydáním výnosu č. 2/1988. Tento výnos umožňoval zařazení pracovníků pracujících na vysokých pecích do I. pracovní kategorie, přičemž ovšem některým zaměstnancům včetně žalobce nebyla změna kategorie v evidenčním listě vyznačena. Stěžovatelka podle žalobce napadá svědecké výpovědi členů komise pamětníků, aniž by však do těchto výpovědí zasáhla v průběhu jednání před krajským soudem. Předvolanými svědky bylo dostatečně prokázáno, že žalobce pracoval v I. pracovní kategorii a napadání svědeckých výpovědí i listinných důkazů ze strany stěžovatelky považuje žalobce za čistě účelové. Pokud se i někdy stalo, jak uvádí stěžovatelka, že komise pamětníků v některých případech potvrzovala skutečnosti, které se neslučovaly s vyjádřeními žadatelů o důchod či paušálně přeřazovala profese z nižších kategorií do

kategorie I., nelze proto ještě případy přeřazení plošně brát za účelové a předložené doklady považovat automaticky za nevěrohodné.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a za stěžovatelku v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. jedná zaměstnanec, který má vysokoškolské právnické vzdělání, vyžadované pro výkon advokacie. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatelka podala z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené *nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.* Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen. Podle písm. d) téhož ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené *nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.*

Nejvyšší správní soud především zvážil nezbytnost rozhodnutí o návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ze dne 18. 8. 2010. Dospěl k závěru, že o tomto návrhu není třeba rozhodovat v případech jako je tento, tedy při přednostním projednání a meritorním rozhodnutí o samotné kasační stížnosti poté, co krajský soud provede nezbytné procesní úkony podle § 108 odst. 1 s. ř. s. a předloží kasační stížnost se spisy Nejvyššímu správnímu soudu, který poučí účastníky řízení o složení senátu Nejvyššího správního soudu, který věc projedná a rozhodne, a zjistí, že ze strany účastníků nebyla vznesena námitka podjatosti soudců. Rozhodnutí o odkladném účinku by bylo v takovém případě nadbytečné, neboť přiznání odkladného účinku kasační stížnosti může obecně přinést ochranu toliko v období do vydání rozhodnutí o věci samé.

Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že **kasační stížnost není důvodná**.

III.

Vzhledem ke složitosti projednávané věci a rozsáhlým listinným podkladům a dokazování ze strany krajského soudu je nejprve nutné důkladněji analyzovat příslušné právní normy a zejména pak skutkový stav, jak byl tento doložen listinnými důkazy a který zejména je mezi účastníky sporný.

Rozhodnutím stěžovatelky ze dne 6. 11. 2008 byla zamítnuta žádost žalobce o starobní důchod ze dne 18. 12. 2007, a to pro nesplnění podmínek ustanovení § 29 a § 74 zákona o důchodovém pojištění. Stěžovatelka své rozhodnutí odůvodnila tak, že nárok na

starobní důchod žalobci nevznikl, protože žalobce nezískal potřebných 20 roků v I. A pracovní kategorii, nýbrž v této kategorii získal toliko 10 roků a 338 dní.

Podle § 29 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 2009, *pojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal dobu pojištění nejméně 25 let a dosáhl aspoň věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod (dále jen „důchodový věk“).*

Podle § 74 zákona o důchodovém pojištění *nároky na snížení věkové hranice pro vznik nároku na starobní důchod podle předpisů platných před 1. lednem 1996 po odpracování stanovené doby zaměstnání v I. pracovní kategorii nebo v I. (II.) kategorii funkcí zůstávají zachovány do 31. prosince 2018. Snížená věková hranice pro vznik nároku na starobní důchod se přitom považuje pro účely tohoto zákona za důchodový věk.*

Podle § 18 odst. 4 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 31. 5. 1992 (dále jen „zákon č. 100/1988 Sb.“), *při změně zařazení zaměstnání do pracovní kategorie započítává se doba zaměstnání podle nového zařazení pracujícímu od počátku prokázaného výkonu zaměstnání, jestliže je to pro něj výhodnější, jinak ode dne účinnosti příslušného výnosu, jímž byla tato změna provedena. Ustanovení předchozí věty platí jen tehdy, jestliže den, od kterého se přiznává důchod, spadá do období ode dne účinnosti tohoto výnosu. Sníží-li se v důsledku změny v zařazení zaměstnání do pracovní kategorie též věková hranice pro odchod do důchodu a občan této hranice již dosáhl, považuje se za den vzniku nároku na důchod nejdříve den účinnosti příslušného výnosu, jímž byla tato změna provedena.*

Podle § 21 odst. 1 písm. c) zákona č. 100/1988 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 1995, *má občan nárok na starobní důchod, jestliže byl zaměstnán nejméně 25 roků a dosáhl věku aspoň 55 let, byl-li zaměstnán nejméně 20 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. b) až h).* Podle § 14 odst. 2 písm. f) téhož zákona *do I. pracovní kategorie jsou zařazena zaměstnání, v nichž se vykonávají soustavně a v průběhu kalendářního měsíce převážně práce rizikové, při kterých dochází k častým a trvalým poruchám zdraví pracujících působením škodlivých fyzikálních a chemických vlivů, a to zaměstnání, v nichž se vykonávají zvlášť těžké a zdraví škodlivé práce v hutích nebo těžkých chemických provozech.* Podle § 17 téhož zákona, ve znění účinném do 31. 5. 1992, *ústřední orgány státní správy republik, v jejichž oborech působnosti se vykonávají práce, které odůvodňují, aby zaměstnání byla zařazena do I. nebo II. pracovní kategorie, vydávají v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí a příslušným ministerstvem práce a sociálních věcí republiky svými výnosy resortní seznamy zaměstnání zařazených do I. a II. pracovní kategorie. Za ostatní ústřední orgány a organizace republik, v jejichž oborech působnosti se vykonávají práce, které odůvodňují, aby zaměstnání byla zařazena do I. nebo II. pracovní kategorie, vydává tyto seznamy svým výnosem příslušné ministerstvo práce a sociálních věcí republiky v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí. Zvláštní zákony stanoví, která zaměstnání vykonávaná v oborech působnosti ústředních orgánů státní správy, a ostatních ústředních orgánů a organizací federace se zařazují do I. nebo II. pracovní kategorie.*

Podle § 147 odst. 1 písm. d) věty první vyhlášky č. 149/1988 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 1993, *evidence, kterou organizace vede o občanech pro účely sociálního zabezpečení, musí obsahovat označení druhu činnosti a doby jejího trvání, přičemž u občanů, kteří vykonávají zaměstnání zařazené do I. nebo II. pracovní kategorie, se zapisují údaje o době a*

trvání práce (údajem počtu dnů za kalendářní dobu skutečné práce) a druh činnosti se označí podle názvosloví a podle pořadových čísel uvedených v resortních seznamech.

Žalobce, narozen X, požadoval přiznání starobního důchodu od 21. 3. 2008, tedy před dosažením (řádného) důchodového věku, který v jeho případě činí 62 roků a 8 měsíců a jehož dosáhne dne 21. 2. 2014. Žalobce tedy svůj nárok na starobní důchod dovozoval z přechodného ustanovení § 74 zákona o důchodovém pojištění, které zaručuje zachování dřívější právní úpravou zakotveného snížení věkové hranice pro vznik nároku na starobní důchod ve vazbě na dříve odpracované doby ve zvýhodněné pracovní kategorii. Toto ustanovení ponechává po dobu dalších 23 let (od 1. 1. 1996 do 31. 12. 2018) občanům, kteří vykonávali stanovenou dobu zaměstnání zařazeného do roku 1992 v preferované pracovní kategorii, možnost získání nároku na starobní důchod již při dosažení podle tehdejších předpisů stanoveného nižšího důchodového věku. Ustanovením § 74 zákona o důchodovém pojištění dochází k převzetí garance, k níž se stát zavázal v souvislosti se zrušením preferovaných pracovních kategorií zákonem č. 235/1992 Sb., o zrušení pracovních kategorií a o některých dalších změnách v sociálním zabezpečení, který nabyl účinnosti dne 1. 6. 1992 (dále jen „zákon č. 235/1992 Sb.“).

Předpisy platné před 1. 1. 1996, resp. před zrušením pracovních kategorií k 1. 6. 1992 (zejména zákon č. 100/1988 Sb. a dříve zákon č. 121/1975 Sb., o sociálním zabezpečení, v účinnosti od 1. 1. 1976, a prováděcí podzákonné právní předpisy) stanovily ovšem toliko rámcový, typizovaný seznam prací zařazených do preferovaných pracovních kategorií. Současně proto zmocňovaly vládu republiky, jakož i ústřední orgány státní správy, v jejichž oborech působnosti se vykonávaly takové práce, k zařazování zaměstnání pro účely důchodového zabezpečení do preferovaných pracovních kategorií, tedy ke stanovení, které druhy prací odůvodňují, aby bylo příslušné zaměstnání zařazeno do I. či II. pracovní kategorie, popřípadě do I. A či I. AA pracovní kategorie. Tato konkretizace byla prováděna resortními seznamy, které na bázi taxativního výčtu zařazovaly jednotlivá konkrétní zaměstnání do I. či II. pracovní kategorie (srov. BURDOVÁ, E. a kol. *O důchodovém zabezpečení pracujících*. 1. vyd. Praha : Práce, 1988. s. 65-72).

V projednávané věci byl takovým předpisem, kterým došlo k zařazení zaměstnání vykonávaného žalobcem pro účely důchodového zabezpečení do preferované pracovní kategorie, **Resortní seznam zaměstnání zařazených pro účely důchodového zabezpečení do I. a II. pracovní kategorie**, vydaný jako výnos Federálního ministerstva hutnictví a těžkého strojírenství č. 2/1978 ze dne 20. 12. 1978, z něhož vyplývá, že **povolání provozního zámečníka**, číslo povolání 22 0-55, číselný znak 391-8, s popisem pracovní činnosti „provádění běžných oprav ocelářských pecí za provozu nebo částečného omezení příkonu paliv, mezioprav a středních oprav ocelářských pecí bezprostředně po odstavení za působení sálavého tepla, generálních oprav ocelářských pecí do 10 dnů po odstavení pecí,“ je **zařazeno do I. pracovní kategorie s nárokem na důchod v 55 letech.** Dodatkem rezortního seznamu z června 1983 bylo do popisu pracovní činnosti povolání provozního zámečníka, číslo povolání 22 0-55, doplněno „včetně údržby, obsluhy a provádění oprav zařízení odlučovací stanice kouřových plynů ocelářských pecí.“

Podle výnosu Federálního ministerstva hutnictví, strojírenství a elektrotechniky č. 2/1988, č. 033/620/88, ze dne 14. 9. 1988, kterým se mění a doplňuje výnos č. 2/1978,

kterým se vydává resortní seznam zaměstnání zařazených pro účely důchodového zabezpečení do I. a II. pracovní kategorie (dále jen „výnos č. 2/1988), se do I. pracovní kategorie s nárokem na důchod v 55 letech zařazují pod bodem 1. písm. b) č. 25 též ostatní pracovní činnosti ve skupinách výroba oceli a výroba neželezných kovů. Výkladem tohoto pojmu ze dne 9. 6. 1989 uvedené ministerstvo stanovilo, že se tato kategorie vztahuje mimo jiné též na provozní zámečníky, číslo povolání 22 0-55. V tomto výkladu se ministerstvo zabývalo též výkladem pojmu pracoviště pro údržbáře vysokých pecí, přičemž dospělo k závěru, že ve smyslu dodatku resortního seznamu zaměstnání zařazených pro účely důchodového zabezpečení do I. a II. pracovní kategorie, skupina 25 ostatní pracovní činnosti, se pracovištěm pro údržbáře rozumí „vlastní vysoká pec, včetně skypového výtahu, ohřívače vysokopecního větru, čistírny vysokopecního plynu a vlastního prašníku“ přičemž toto vymezení se vztahuje, jak již bylo výše zmíněno, rovněž na skupinu provozní zámečník, číslo povolání č. 22 0-55.

Ze žádosti žalobce o starobní důchod ze dne 18. 12. 2007 se podává, že tento byl od 1. 11. 1968 do 23. 6. 1971 u Hutních montáží v učení a následně od 24. 6. 1971 do 31. 7. 1994 v pracovním poměru. Od 1. 8. 1994 dosud je v pracovním poměru u společnosti HOCHTIEF CZ a.s. a od 13. 5. 1996 dosud je rovněž osobou samostatně výdělečně činnou.

V příloze k žádosti o důchod podle zákona o sociálním zabezpečení k průkazu zaměstnání patřících do I. a II. pracovní kategorie podle nařízení vlády ČSSR 117/1988 Sb. (tiskopis č. 126) ze dne 17. 6. 2005, přiložené k žádosti o starobní důchod, Hutní montáže jako bývalý zaměstnavatel žalobce potvrdily, že žalobce u nich v době od 24. 6. 1971 do 31. 12. 1992 pracoval v I. A pracovní kategorii, a to jako provozní zámečník 22 0-55, pořadové číslo resortního seznamu 25 08 02 IA. Zaměstnavatel dále uvedl, že příloha byla zpracována na základě čestného prohlášení komise pamětníků.

Ze záznamu z jednání komise pamětníků ze dne 28. 1. 2005, jejímiž členy byli J. C., M. V. a J. P., za přítomnosti pana A. T., vedoucího personálních služeb Hutních montáží, jako zapisovatele, vyplývá, že komise pamětníků projednala čestná prohlášení žalobce a dalších 6 jmenovitě uvedených zaměstnanců a na jejich základě členové komise pamětníků jako dlouholetí zaměstnanci Hutních montáží potvrdili, že uvedení zaměstnanci (tedy i žalobce) vykonávali činnosti v čestných prohlášeních uvedené. Komise pamětníků po seznámení se s jednotlivými případy konstatovala, že předložená čestná prohlášení se zakládají na skutečnostech, které umožňují dát souhlas s odpracovanou dobou v I. A pracovní kategorii.

Z evidenčních listů důchodového pojištění, vyhotovených Hutními montážemi zřejmě teprve dodatečně a doručených Okresní správě sociálního zabezpečení v Ostravě v červnu 1997 (s výjimkou evidenčního listu za roky 1968 až 1971, který byl odeslán Odboru sociálního zabezpečení Obvodní národního výboru v Ostravě dne 5. 11. 1971, přičemž doby pojištění v něm uvedené byly následně zahrnuty do evidenčních listů dodatečně zpracovávaných), vyplývá, že žalobce byl u této organizace nepřetržitě zaměstnán od 1. 11. 1968 do 31. 7. 1994; za období od 1. 11. 1968 do konce roku a rok 1969 je jako druh činnosti uveden „učeň § 32 vyhlášky č. 102/1964 Sb.“, přičemž není vykázán počet kalendářních dnů v I. a II. pracovní kategorii; v letech 1970 a 1971 je jako druh

činnosti uvedeno 25 08 02 IA / 61 01 01 II a vykázáno vždy 92 dnů v I. pracovní kategorii a 273 dnů v II. pracovní kategorii; za rok 1972 je vykázána vojenská presenční služba a není vykázán počet kalendářních dnů v I. a II. pracovní kategorii; za rok 1973 je jako druh činnosti uvedeno montér ocelových konstrukcí a vykázáno toliko 92 dnů v II. pracovní kategorii; v letech 1974 a 1975 je jako druh činnosti uvedeno 25 08 02 IA (opravy a údržba vysokých pecí) a vykázáno vždy 365 dnů v I. pracovní kategorii; v roce 1976 je jako druh činnosti uvedeno 25 08 02 IA / 61 01 01 II a vykázáno 305 dnů v I. pracovní kategorii a 61 dnů v II. pracovní kategorii; v letech 1977 a 1978 je jako druh činnosti uvedeno 25 08 02 IA (opravy a údržba vysokých pecí) a vykázáno vždy 365 dnů v I. pracovní kategorii; v letech 1979 a 1980 je jako druh činnosti uvedeno 12 05 01 IA / 61 01 01 II a vykázáno vždy 304 dnů v I. pracovní kategorii a 61 dnů v II. pracovní kategorii; v roce 1981 je jako druh činnosti uvedeno 12 05 01 IA / 61 01 01 II a vykázáno 334 dnů v I. pracovní kategorii a 31 dnů v II. pracovní kategorii; v roce 1982 je jako druh činnosti uvedeno 12 05 01 IA (montér ocelových konstrukcí) a vykázáno 365 dnů v I. pracovní kategorii; v roce 1983 je jako druh činnosti uvedeno 12 05 01 IA / 61 01 01 II a vykázáno 275 dnů v I. pracovní kategorii a 90 dnů v II. pracovní kategorii; v roce 1984 je jako druh činnosti uvedeno 12 05 01 IA / 61 01 01 II a vykázáno 183 dnů v I. pracovní kategorii a 183 dnů v II. pracovní kategorii; v letech 1985 až 1988 je jako druh činnosti uvedeno 61 01 01 II (montér ocelových konstrukcí) a vykázáno vždy 365 dnů v II. pracovní kategorii; v roce 1989 je jako druh činnosti uvedeno 61 01 01 II / 01 01 79 a vykázáno 365 dnů v II. pracovní kategorii; za rok 1990 bylo jako druh činnosti uvedeno 61 01 01 II / 01 01 79 a vykázáno 62 dnů v I. pracovní kategorii a 303 dnů v II. pracovní kategorii, ovšem následně byl do evidenčního listu proveden dodatečný záznam druhu činnosti 25 17 01 IA / 30 09 88 a ještě později bylo novým záznamem za rok 1990 vykázáno 181 dnů v I. pracovní kategorii a 184 dnů v II. pracovní kategorii; v roce 1991 je jako druh činnosti uvedeno 61 01 01 II / 01 01 79 a vykázáno 365 dnů v II. pracovní kategorii; v roce 1992 je jako druh činnosti uvedeno 61 01 01 II / 01 01 79 a vykázáno 366 dnů v II. pracovní kategorii; v letech 1993 a 1994 zařazení do pracovních kategorií není zohledněno vzhledem k jejich zrušení zákonem č. 235/1992 Sb. V této souvislosti nutno podotknout, že záznamy za roky 1974, 1975, 1976, 1977 a 1978 byly následně přeškrtány a přepsány, přičemž namísto ve II. pracovní kategorii bylo vykazováno zařazení do I. pracovní kategorie. Z otisku razítka na evidenčním listu důchodového pojištění se mimoto podává, že žalobce byl v období od 30. 9. 1971 do 30. 9. 1973 na „vojenském cvičení“. S ohledem na věk žalobce v té době a délku trvání údajného vojenského cvičení se nepochybně jednalo o základní vojenskou službu. Tomu ostatně koresponduje údaj v osobní kartě provozu – útvaru, předložené soudu zaměstnavatelem žalobce, podle něhož žalobce nastoupil vojenskou službu dne 29. 9. 1971 a ukončil ji dne 27. 9. 1973.

Hutní montáže jako bývalý zaměstnavatel žalobce soudu přípisem ze dne 2. 11. 2009 sdělily, že personální spis žalobce nemohou zapůjčit, neboť v archivu nebyl nalezen. S největší pravděpodobností byl zničen při povodních v červenci 1997, kdy došlo k zaplavení a následné skartaci části registratury, v níž byly uloženy osobní spisy bývalých zaměstnanců, jejichž pracovní poměr skončil do roku 1994 a do července 1997 nedosáhli důchodového věku.

Žalobce ve výpovědi při jednání krajského soudu konaném dne 8. 10. 2009 uvedl, že u Hutních montáží vykonával práce v preferované pracovní kategorii I. A od roku 1971

do roku 1992; pracoval jako zámečník. Byl vyučen jako montér ocelových konstrukcí a místem výkonu práce byl závod vysoké pece v areálu bývalé NHKG (Nové huti Klementa Gottwalda). Po ukončení vojenské služby konal tytéž práce zámečníka u vysokých pecí v bývalých VŽKG (Vítkovických železárnách Klementa Gottwalda). V tomto pracovním zařazení pracoval po celou dobu. Šlo o práce v nepříznivých klimatických podmínkách, v žáru, kdy v těsné blízkosti byla koksovna. Opravy a zámečnické práce se konaly za chodu veškerého zařízení, prakticky ve vzdálenosti cca 30 cm od odstavené pece, ve které byl žár. V tomto prostředí pracoval v rozsahu až 250 hodin měsíčně i více. Při generálních opravách bylo na tuto práci současně nasazeno až okolo 250 zaměstnanců. O problémy svého zařazení do preferované pracovní kategorie se začal zajímat teprve v roce 2003. Potvrdil, že evidenční listy důchodového pojištění za jednotlivé roky průběžně podepisoval, tenkrát si ovšem nevšímal vyznačených pracovních kategorií, neboť jej to v té době nezajímalo. Zaměstnancům bylo sděleno, že v I. A pracovní kategorii nemohou být vykazovány celé roky. Druhý podpis na evidenčních listech patří mzdové účetní.

Svědek J C. při jednání krajského soudu konaném dne 8. 4. 2010 vypověděl, že u Hutních montáží byl zaměstnán od roku 1966 do roku 2002, a to jako montér, resp. vedoucí montér. Žalobce osobně zná, pracovali oba v podstatě ve stejné funkci montérů na různých pracovištích jako byla Nová huť, Vítkovické železárny a další. Rozdíl mezi prací montéra a provozního zámečníka tkvěl v tom, že montér se podílel hlavně na opravách a úpravách nových zařízení, zatímco provozní zámečník se podílel hlavně na údržbě. K rozporu mezi údaji v evidenčních listech důchodového pojištění žalobce a výsledku jednání komise pamětníků zopakoval závěr komise pamětníků, totiž že u žalobce se skutečně jednalo výlučně o výkon práce v kategorii v I. A, a to proto, že členové komise (mezi něž patřil i on) věděli a byli obeznámeni s tím, že žalobce práci v preferované kategorii I.A po celou dobu vykonával.

Svědek M. V. při jednání krajského soudu konaném dne 8. 4. 2010 vypověděl, že u Hutních montáží byl zaměstnán jako montér i jako tzv. skupinář. Žalobce zná z doby společného působení v závodu vysoké pece, kde prováděli generální a střední opravy vysokých pecí. On působil ve funkci montéra – opraváře vysokých pecí na různých pracovištích hutních podniků, mimo jiné na Nové huti. Připustil, že i tam působil společně se žalobcem, přičemž žalobce tam pracoval rovněž jako montér. Profese provozního zámečníka v té době takto nazývána nebyla, jednalo se o práce montérů, svářečů, paličů či vazačů břemen jeřábů. On tehdy byl vedoucím montérem, který řídil práci dalších montérů, mimo jiné též žalobce. Upřesnil, že pokud s žalobcem konal práce na stejných pracovištích, tak to bylo v 70. letech ve Vítkovicích a na Nové huti, neboť on následně odešel se svojí montážní skupinou pracovat do Východoslovenských železáren Košice. V evidenčních listech důchodového pojištění byla jejich práce původně zařazena do III. pracovní kategorie, později byla na základě změn příslušného výnosu změněna na kategorii II. nebo I. Tak to bylo i v jeho případě, když on sám pobírá důchod přiznaný na základě zařazení do I. A pracovní kategorie. Domnívá se, že změny zařazení do pracovních kategorií měly být provedeny též u žalobce a tento měl být později rovněž veden v I. pracovní kategorii.

Svědek J. P. při jednání krajského soudu konaném dne 8. 4. 2010 vypověděl, že u Hutních montáží byl zaměstnán od roku 1958 až do odchodu do starobního důchodu

v roce 2001 nebo 2002. On sám pracoval jako skupinář, vedoucí montér a vedoucí stavby. Žalobce zná, on působil v závodě 2 Hutních montáží, zatímco žalobce pracoval v závodě 1, ale potkávali se při výkonu prací na pracovištích bývalých VŽKG, závodu 1 – vysoké pece a závodu 5, který byl závodem strojírenským. Potvrdil, že žalobce zde vykonával práce montéra, přičemž práce montéra a provozního zámečníka byly totožné. Uvedl, že účelem jednání komise pamětníků bylo potvrzení, resp. prohlášení, že v záznamu z jednání uvedení pracovníci skutečně konali práce v preferované kategorii I.A, a to z důvodu, že dotyční pracovníci neměli pro účely přiznání důchodu dostatečné listinné důkazy, které byly buď zničeny při povodni anebo bylo zařazení do pracovních kategorií v evidenčních listech důchodového pojištění vykázáno nesprávně, popř. v těchto nebylo dodatečně vyznačeno převedení jejich práce z kategorie II. na kategorii I. A. Svědek sám má přiznán starobní důchod z kategorie I.A.

Svědek A. T. se sice k jednání krajského soudu konanému dne 22. 7. 2010 nedostavil, přestože bylo doručení jeho předvolání řádně vykázáno, krajský soud proto provedl důkaz spisem téhož soudu sp. zn. 21 Cad 151/2006, konkrétně svědeckou výpovědí A. T., zde slyšeného ve skutkově obdobné věci jiného pracovníka Hutních montáží (viz rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 10. 2008, č. j. 21 Cad 151/2006 – 54, kasační stížnost proti němuž byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2009, č. j. 4 Ads 12/2009 – 83). Na jejím základě konstatoval, že na slyšení svědka nebylo třeba trvat, neboť svědek v uvedeném řízení vypovídal především k obecným otázkám zařazování do pracovních kategorií a jejich evidenci, jakož i praxi při zřizování komisí pamětníků, a není proto důvod pochybovat o tom, že by ve zde projednávané věci vypovídal obdobně. Jeho výpovědí v uvedeném řízení bylo doloženo, že na základě výnosu Federálního ministerstva hutnictví, strojírenství a elektrotechniky č. 2/1988, č. 033/620/88, ze dne 14. 9. 1988, který umožňoval zařazení mimo jiné profese provozních zámečníků pracujících na vysokých pecích do I. pracovní kategorie, byla více než polovina provozních zaměstnanců organizací jako Nová Huť Ostrava, Třinecké železárny, Poldi Kladno či Východoslovenské železárny Košice (kde byly opravy vykonávány) zařazena v I. pracovní kategorii. U některých pracovníků, kteří v té době odcházeli do důchodu, byly vyhotoveny nové evidenční listy důchodového pojištění, u dalších byly provedeny opravy na I. pracovní kategorii. Pracovníci, kteří v letech 1990 až 1993 stále pracovali, byli vyzváni k předložení čestných prohlášení o svém pracovním zařazení. U některých pracovníků, např. provozních zámečníků, však v návaznosti na tuto změnu předpisů nebyly provedeny odpovídající změny v evidenčních listech, a tito tak měli i nadále vyznačeno zařazení do II. či III. pracovní kategorie, ačkoliv ve skutečnosti vykonávali práci v kategorii I. V těchto případech bylo nejdříve postupováno tak, že po zjištění rozhodných skutečností byla vyhotovena příloha k žádosti o důchod k průkazu zaměstnání patřících do I. a II. pracovní kategorie (tiskopis č. 126), později byly zřízeny komise pamětníků, které projednávaly zařazení jednotlivých zaměstnanců. Situace byla ztížena tím, že pracovníci Hutních montáží pracovali střídavě na různých pracovištích u jednotlivých hutních podniků, přičemž vzhledem ke značnému rozsahu zaměstnanců a pracovišť nebylo možno dohledat konkrétní evidenci; v roce 1997 byl navíc při povodních zničen archiv, který obsahoval personální údaje a podklady o zaměstnancích.

Z dávkových spisů svědků, které si pro účely řízení vyžádal, krajský soud zjistil, že svědek J. C. má vykázáno 5 let v I. pracovní kategorii, 20 let v II. pracovní kategorii a 18

let v III. pracovní kategorii. Svědek M. V. má vykázáno 28 let v I. pracovní kategorii, 3 roky ve II. pracovní kategorii a 6 let v III. pracovní kategorii. Svědek J. P. má vykázáno 27 let v I. pracovní kategorii, 3 roky v II. pracovní kategorii a 7 let v III. pracovní kategorii, přičemž v jeho evidenčních listech důchodového pojištění byla léta 1980 až 1988 původně vykazována jako práce v II. pracovní kategorii, posléze však byla tato doba přeškrtána a vyznačena v I. pracovní kategorii a přelepením byl stejně tak opraven druh činnosti na 25 08 02 IA (opravy a údržba vysokých pecí).

IV.

Mezi účastníky je především sporné, zda lze na základě soudem provedených důkazů, konkrétně listinných podkladů a svědeckých výpovědí, dospět k závěru, že žalobce pracoval v I. A pracovní kategorii po celou dobu zaměstnání u Hutních montáží, tedy od 24. 6. 1971 (kdy ukončil učební poměr a přešel do pracovního poměru) do 31. 12. 1992 (tedy do zrušení pracovních kategorií zákonem č. 235/1992 Sb.).

Krajský soud dospěl na základě provedeného dokazování k závěru, s nímž se plně ztotožňuje i žalobce, totiž že jím vykonávaná práce zcela odpovídá zaměstnání, které bylo podle resortního seznamu zařazeno do I. pracovní kategorie. Vzal za prokázáno, že žalobce vykonával zaměstnání na stejných pracovištích a za stejných podmínek, které odpovídají popisu pracovní činnosti uvedené v resortním seznamu (výnosu č. 1/1978, ve znění výnosu č. 2/1988), tj. práci provozního zámečníka, číslo povolání 22 0-55, zařazenou do I. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení. Krajský soud tedy přisvědčil správnosti údajů v příloze k žádosti o důchod k průkazu zaměstnání patřících do I. a II. pracovní kategorie (tiskopis č. 126) ze dne 17. 6. 2005, tedy že žalobce pracoval v době od 24. 6. 1971 do 31. 12. 1992 v kategorii I. K rozporu údajů v příloze k žádosti o důchod a údajů uvedených v žalobcových evidenčních listech důchodového pojištění krajský soud konstatoval, že Hutní montáže jako zaměstnavatel v tomto případě řádně nesplnily svoji povinnost podle § 147 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 149/1988 Sb., totiž v evidenci, kterou organizace vedla o žalobci pro účely sociálního zabezpečení, uvést označení druhu činnosti a doby jejího trvání, přičemž jelikož žalobce vykonával zaměstnání zařazené do I. nebo II. pracovní kategorie, zapisovat, resp. v souladu s pozdějšími změnami právní úpravy opravit údaje o době a trvání práce (údajem počtu dnů za kalendářní dobu skutečné práce) a druh činnosti označit podle názvosloví a podle pořadových čísel uvedených v resortních seznamech.

Stěžovatelka ve své velmi obsáhlé a důkladně zpracované kasační stížnosti namítala, že krajský soud vzal za podklad svého rozhodnutí neúplné a nedostatečné svědecké výpovědi a podklady, z nichž podle ní nelze ani extenzivním výkladem dovodit právní závěr, k němuž krajský soud dospěl ve zrušujícím rozsudku a kterým stěžovatelku zavázal pro další řízení, totiž že žalobce pracoval v I. A pracovní kategorii po celou dobu trvání pracovního poměru u Hutních montáží od 24. 6. 1971 do 31. 12. 1992.

Nejvyšší správní soud neshledal námitky stěžovatelky důvodnými. Pro posouzení věci je předně třeba poukázat na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2009, č. j. 4 Ads 12/2009 – 83, v němž zdejší soud judikoval, že ***krajský soud může na základě provedeného dokazování*** *v souladu s § 77 odst. 2 s. ř. s.* ***dospět***

k závěru odchylnému oproti závěru České správy sociálního zabezpečení a zavázat správní orgán závěrem o tom, že práce vykonávaná žalobcem odpovídala zcela zaměstnání, které podle resortního seznamu bylo zařazeno do I. pracovní kategorie a nikoliv až do kategorie II. *V takovém případě žalobou napadené rozhodnutí zruší pro vady řízení spočívající v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu.* **K takovému závěru dospěl též krajský soud ve zde projednávané věci a Nejvyšší správní soud se s jeho hodnocením zcela ztotožňuje.** Krajský soud rovněž řádně odůvodnil svůj závěr, že údaje na evidenčních listech důchodového pojištění žalobce jsou chybné. Postupoval přitom zcela v intencích ustanovení § 77 s. ř. s. ve spojení s § 52 s. ř. s., zejména pak ve smyslu odst. 2 posledně uvedeného ustanovení při jednání doplnil důkazy provedené stěžovatelkou, přičemž provedené důkazy hodnotil podle zásady volného hodnocení důkazů, tedy jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem a ve svém rozhodnutí vyšel ze skutkového a právního stavu takto zjištěného.

Stěžovatelka předně namítala, že příloha k žádosti o důchod k průkazu zaměstnání patřících do I. a II. pracovní kategorie (tiskopis č. 126) ze dne 17. 6. 2005, kterou byla zaměstnavatelem potvrzena doba zaměstnání žalobce v I. A pracovní kategorii, byla podle jejího názoru vyhotovena jen na podkladě záznamu z jednání komise pamětníků ze dne 28. 1. 2005, přičemž tento záznam byl vyhotoven pouze na základě čestných prohlášení pracovníků. Stěžovatelce není známo, kde jsou tato čestná prohlášení v současné době uložena.

Nejvyšší správní soud se s tímto tvrzením stěžovatelky nemohl ztotožnit. Zejména je třeba konstatovat, že v řízení před krajským soudem bylo na základě obsáhlého dokazování při jednáních konaných dne 8. 10. 2009, 8. 4. 2010 a 22. 7. 2010, zejména pak na základě svědeckých výpovědí náležitě prokázáno, že žalobcem vykonávaná práce plně odpovídala zaměstnání, které bylo podle resortního seznamu (výnosu č. 1/1978, ve znění výnosu č. 2/1988) zařazeno do I. pracovní kategorie a nikoliv do kategorie II. Jako svědkové před krajským soudem vypovídali všichni členové komise pamětníků (J. C., M. V. a J. P.), která zařazení žalobce do I. pracovní kategorie potvrdila, a krajský soud měl z jiného řízení v obdobné věci k dispozici též svědeckou výpověď pana A. T., vedoucího personálních služeb Hutních montáží, jako zapisovatele komise pamětníků. Z těchto svědeckých výpovědí je nepochybné, že komise pamětníků, sestávající z dlouholetých vedoucích zaměstnanců Hutních montáží, nevycházela při osvědčení zařazení žalobce do I. pracovní kategorie (pouze) z jeho čestného prohlášení, nýbrž z osobních vědomostí a vzpomínek členů komise.

Z výpovědí všech členů komise pamětníků shodně vyplývá, že vykonávali totožné či obdobné profese jako žalobce a žalobce osobně znají, popřípadě s ním dokonce pracovali či působili na jednom pracovišti. Svědek M. V. vypověděl, že byl v té době vedoucím montérem, který řídil práci dalších montérů, mimo jiné též žalobce. Členové komise pamětníků u soudu na základě vlastních vědomostí shodně vypověděli, že žalobci by měl být přiznán starobní důchod na základě působení v I. pracovní kategorii po zákonem vyžadovanou dobu, neboť práci odpovídající tomuto zařazení vykonával, přičemž jim samotným byl tento důchod stěžovatelkou přiznán a je jimi pobírán. Svědci shodně potvrdili, že žalobce vykonával spolu s nimi práci tehdy označovanou jako montér, přičemž mezi výkonem práce montéra (či montéra ocelových konstrukcí) a provozního

zámečníka nebyl žádný rozdíl; všichni vykonávali shodné práce, šlo o práce montérské, svářečské a další práce při opravě a údržbě vysokých pecí, v prostředí s náročnými pracovními, zejména klimatickými podmínkami.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že komise pamětníků při svém jednání v žádném případě nevycházela pouze z čestného prohlášení žalobce (jak tvrdí stěžovatelka), nýbrž významnou měrou vycházela z vlastních vědomostí a vzpomínek členů komise. Je proto nerozhodné, že krajský soud při vydání napadeného rozsudku, jakož ani stěžovatelka při vydání napadeného rozhodnutí neměly k dispozici přímo čestné prohlášení žalobce. Ten mimoto relevantní skutečnosti v řízení sám opakovaně uváděl. Zdůraznil, že po celou dobu pracoval jako zámečník, vykonával stále stejnou práci v nepříznivých klimatických podmínkách, kdy v těsné blízkosti výkonu práce byla koksovna. Opravy a zámečnické práce se konaly za chodu veškerého zařízení, prakticky ve vzdálenosti cca 30 cm od odstavené pece, ve které byl žár. V tomto prostředí pracoval v rozsahu až 250 hodin měsíčně i více. Při generálních opravách bylo na tuto práci současně nasazeno až okolo 250 zaměstnanců.

Vzhledem k tomu, že krajský soud na základě listinných podkladů a svědeckých výpovědí dospěl k závěru, že práce vykonávané žalobcem zcela odpovídaly zaměstnání, které bylo podle resortního seznamu zařazeno do I. pracovní kategorie, je třeba označit za irelevantní též námitku stěžovatelky, že příloha k žádosti o důchod k průkazu zaměstnání patřících do I. a II. pracovní kategorie měla být zaměstnavatelem vyhotovena na základě obsáhlejšího přezkoumávání profesního zařazení žalobce a nikoliv vycházeje především ze záznamu z jednání komise pamětníků.

V této souvislosti Nejvyšší správní soud konstatuje, že na hodnověrnosti svědeckých výpovědí nic nemění argument stěžovatelky, že těmito výpověďmi nebyla doložena konkrétní pracovní náplň žalobce v jednotlivých měsících a nebylo konkrétně prokázáno, po jakou dobu žalobce pracoval v I. pracovní kategorii, a že danou rizikovou pracovní činnost vykonával převážnou část celkové odpracované doby v jednotlivých dnech. Takové požadavky zdejší soud hodnotí jako příliš detailistické, když není možné klást na výpovědi založené na vlastní paměti a vzpomínkách svědků tak vysoké nároky, co do přesného vymezení žalobcem vykonávaných prací v jednotlivých měsících či dokonce dnech. Zde je třeba znovu poukázat na výše uvedené shodné svědecké výpovědi a konstatovat, že ačkoliv komise pamětníků sama nevymezila konkrétní dobu zaměstnání žalobce v jednotlivých měsících na pozici odpovídající zařazení do I. pracovní kategorie, příslušné období (od 24. 6. 1971 do 31. 12. 1992) je vymezeno právě v příloze k žádosti o důchod k průkazu zaměstnání patřících do I. a II. pracovní kategorie, která byla vyhotovena zaměstnavatelem žalobce na základě evidence přesné doby jeho zaměstnání a předložena stěžovatelce jako podklad pro vydání rozhodnutí o žádosti žalobce o starobní důchod. Při vystavení této listiny tedy zaměstnavatel žalobce vycházel ze záznamu z jednání komise pamětníků (co do ověření skutečnosti, že práce vykonávané žalobcem skutečně náležely do I. pracovní kategorie), jakož i dalších podkladů, na jejichž základě vymezil přesnou délku trvání relevantního období.

Toliko na okraj zdejší soud podotýká (a dává za pravdu tvrzení žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti), že stěžovatelka napadala výpovědi svědků teprve v kasační stížnosti,

aniž by v řízení před krajským soudem či přímo při jednání, které se konalo celkem třikrát a jemuž byla pokaždé osobně přítomna též osoba pověřená jednat za stěžovatelku, věrohodnost výpovědí jakkoliv zpochybňovala, požadovala jejich doplnění či se svědků při jednání na nyní namítané chybějící údaje sama dotazovala. K dalším dílčím tvrzením stěžovatelky lze konstatovat, že ze svědeckých výpovědí je rovněž zjevné, že označení žalobcem vykonávané práce jako práce montéra či provozního zámečníka jsou navzájem v podstatě zaměnitelná, popř. velmi příbuzná.

Je nutno připustit, že přestože evidenční listy důchodového pojištění žalobce byly Hutními montážemi jako jeho zaměstnavatelem stěžovatelce předloženy teprve po skončení žalobcova pracovního poměru, původní listy byly nepochybně vyhotovovány průběžně po jednotlivých letech a žalobcem (a mzdovou účetní Hutních montáží) rovněž za jednotlivé roky podepisovány. Nejvyšší správní soud nemá důvod pochybovat o výpovědi žalobce při jednání krajského soudu, totiž že tento se o problémy svého zařazení do preferované pracovní kategorie začal zajímat teprve v roce 2003, v souvislosti s úvahami o podání žádosti o starobní důchod a že evidenční listy důchodového pojištění sice průběžně podepisoval za jednotlivé roky, při podpisu však nezkoumal vyznačení pracovních kategorií, neboť jej to v té době nezajímalo. Zařazení do pracovních kategorií se navíc v průběhu času měnilo v důsledku změn právní úpravy, a přestože žalobcovy evidenční listy důchodového pojištění byly zaměstnavatelem následně částečně opraveny, konkrétně záznamy za roky 1974, 1975, 1976, 1977 a 1978 byly přeškrtány a přepsány a namísto ve II. pracovní kategorii bylo vykázáno zařazení do I. pracovní kategorie, tyto úpravy byly zjevně pouze dílčí a nedostatečné. Není přitom zřejmé, zda tyto deficity vznikly na straně vedoucích montérů, kteří pro účely evidenčních listů důchodového pojištění rozhodovali o zařazení jednotlivých, jim podřízených zaměstnanců do pracovních kategorií, či snad na straně personálního oddělení, popř. mzdové účtárny Hutních montáží.

Z výpovědí svědků, jakož i spisové dokumentace v této i dalších obdobných věcech, kterými se zdejší soud v minulosti zabýval, je totiž zřejmé, že jedním ze základních důvodů zřizování komisí pamětníků bylo právě to, že v evidenčních listech důchodového pojištění mnoha zaměstnanců (mimo jiné žalobce) nedošlo k řádnému zohlednění vývoje právní úpravy, jinými slovy přestože těmito zaměstnanci vykonávané práce byly následně přeřazeny z II. či II. do I. pracovní kategorie, v evidenčních listech nebyly tyto změny náležitě zohledněny odpovídajícím přepisem údajů.

V této souvislosti zdejší soud znovu odkazuje i na výpověď svědka A. T., že v důsledku vydání výnosu č. 2/1988 byla více než polovina provozních zaměstnanců (vykonávajících obdobné práce jako žalobce) organizací jako Nová Huť Ostrava, Třinecké železárny, Poldi Kladno či Východoslovenské železárny Košice zařazena v I. pracovní kategorii, přičemž u některých pracovníků byly následně vyhotoveny nové evidenční listy důchodového pojištění, u dalších však byly toliko prováděny opravy v evidenčních listech původních. U některých pracovníků (mimo jiné žalobce) však v návaznosti na tuto změnu předpisů nebyly odpovídající změny v evidenčních listech provedeny, a tito tak měli i nadále vyznačeno zařazení do II. či III. pracovní kategorie, ačkoliv ve skutečnosti vykonávali práci v kategorii I. V těchto případech bylo nejdříve postupováno tak, že po zjištění rozhodných skutečností byla vyhotovena příloha k žádosti o důchod k průkazu

zaměstnání patřících do I. a II. pracovní kategorie (tiskopis č. 126), později byly zřízeny komise pamětníků, které projednávaly zařazení jednotlivých zaměstnanců. Situace byla ztížena tím, že pracovníci Hutních montáží pracovali střídavě na různých pracovištích u jednotlivých hutních podniků, přičemž vzhledem ke značnému rozsahu zaměstnanců a pracovišť nebylo možno dohledat konkrétní evidenci; v roce 1997 byl navíc při povodních zničen archiv, který obsahoval personální údaje a podklady o zaměstnancích.

To vše Nejvyšší správní soud připomíná zejména proto, že jednou ze stěžejních námitek stěžovatelky byla argumentace, že doba zaměstnání v preferované pracovní kategorii se měla potvrzovat přílohou k žádosti o důchod k průkazu zaměstnání patřících do I. a II. pracovní kategorie až tehdy, pokud evidenční list důchodového pojištění daného zaměstnance již v organizaci vůbec nebyl založen a komise pamětníků se měla zřizovat pouze výjimečně za situace, kdy organizace neměla k dispozici vlastní příslušné záznamy o době a druhu zaměstnání svých pracovníků. Komise pamětníků měla prokazovat pouze dobu zaměstnání, nikoliv však zařazení do preferované pracovní kategorie. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že z žádného předpisu nevyplývá, že by komise pamětníků nemohla být zřizována též k jiným účelům, významným pro posouzení důchodových nároků žadatele, pokud její členové mají vědomost o skutečnostech důležitých pro posouzení nároku na dávku či její výši. Lze připustit, že především byla zřizována za situace, kdy evidenční listy důchodového pojištění zaměstnance nebyly k dispozici, ale jak již bylo judikováno např. v rozsudku zdejšího soudu ze dne 27. 5. 2009, č. j. 4 Ads 12/2009 – 83, bylo možno ji zřídit též pro případ, kdy evidenční listy nebyly úplné či obsahovaly rozporné údaje. Ostatně i žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti zdůraznil, že zpracování přílohy k žádosti o důchod k průkazu zaměstnání patřících do I. a II. pracovní kategorie (na základě čestných prohlášení a záznamu z jednání komise pamětníků) bylo běžným způsobem prokazování zařazení zaměstnanců do pracovních kategorií, a to jak z důvodu ztráty příslušných dokladů personálního oddělení při povodních v roce 1997, tak i z důvodu nesprávného vykázání odpracované doby na evidenčních listech důchodového pojištění v souvislosti s vydáním výnosu č. 2/1988, který umožňoval zařazení pracovníků pracujících na vysokých pecích do I. pracovní kategorie, některým zaměstnancům včetně žalobce nebyla ovšem změna kategorie v evidenčním listě vyznačena. Na výše uvedené závěry jsou bez vlivu též případné, stěžovatelkou namítané nesrovnalosti mezi evidenčními listy důchodového pojištění jiných klientů a pro ně zpracovanými přílohami k žádosti o důchod k průkazu zaměstnání patřících do I. a II. pracovní kategorie. Případné deficity vedení evidence u jiných zaměstnanců Hutních montáží správnost shora uvedených závěrů spíše potvrzují.

Tvrzení stěžovatelky, že vycházela z původních a úplných evidenčních listů důchodového pojištění žalobce, neodpovídají skutečnosti. Jak již bylo výše naznačeno, Nejvyšší správní soud zjistil, že v předložených evidenčních listech důchodového pojištění, vypracovaných dodatečně po skončení pracovního poměru žalobce, je celá řada rozporů. Například v jediném průběžně vyhotoveném evidenčním listu, odeslaném dne 5. 11. 1971 orgánu důchodového zabezpečení, nebyla doba učebního poměru žalobce (11. 11. 1968 až 23. 6. 1971) zařazena do preferované pracovní kategorie. V dodatečně vyhotoveném evidenčním listu o době zaměstnání a výdělku, v rozporu s tímto údajem, je v roce 1970 zařazeno 92 dnů do I. pracovní kategorie a 273 dnů do II. pracovní kategorie. V roce 1971 je rovněž 92 dnů zařazeno do I. pracovní kategorie a 273 dnů do II. pracovní kategorie,

jakoby se v celém rozsahu jednalo o odpracovanou pracovní dobu, ačkoliv je nesporné, že od 30. 9. 1971 vykonával žalobce základní vojenskou službu. Na rozdíl od toho rok 1972, kdy žalobce rovněž vykonával základní vojenskou službu, je vyznačován jako výkon základní vojenské služby, tedy nikoliv jako výkon práce a bez zařazení do preferované pracovní kategorie. V rubrice k roku 1973 je uvedeno, že byl zaměstnán od 1. 1. 1973 do 31. 12. 1973, přičemž žalobce byl až do 30. 9. tohoto roku ve výkonu základní vojenské služby. V preferované II. pracovní kategorii je mu hodnoceno 92 dnů, zbytek roku, kdy byl žalobce na vojně (usuzováno podle délky vykázané doby), mu jako výkon práce hodnocen není. Nejvyšší správní soud na tomto místě pokládá za potřebné uvést, že si je vědom ustanovení § 5 odst. 1 písm. g) nařízení vlády č. 117/1988 Sb., o zařazování zaměstnání do I. a II. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení, podle něhož *jako doba zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie se započítávají, jestliže jsou obklopeny touto dobou, též doba, po kterou pracovník nemohl konat práci pro překážku v práci z důvodu obecného zájmu, nejde-li o dobu zaměstnání*, přičemž ustanovení odkazuje na příslušná ustanovení zákoníku práce a zákona o branné výchově. Je zřejmé, že zaměstnavatel měl při vyhotovení evidenčních listů záměr toto ustanovení respektovat, nicméně tak nečinil konsekventně, když část výkonu vojenské služby jako výkon zaměstnání v preferované pracovní kategorii a další část mu takto nehodnotil. Přitom hodnocení by mělo být pro celý výkon vojenské služby jednotné.

Významné nejasnosti jsou i ohledně vykonávaného druhu činnosti v letech 1974 až 1978, která je klasifikována jako opravy a údržba vysokých pecí, přičemž toto slovní označení je střídavě podřazováno buď pod profesi provozního zámečníka (resortní katalog č. 25 08 02/IA) nebo pod profesi montér ocelových konstrukcí (resortní katalog č. 61 01 01/II), ačkoliv nová klasifikace byla v době vyhotovení evidenčních listů již zaměstnavateli známa. V letech 1979 až 1988 je jako druh činnosti podle názvosloví uváděno montér ocelových konstrukcí, střídavě je však podřazován pod pořadové číslo resortního katalogu buď 12 05 01/IA nebo pod č. 61 01 01/II, ačkoliv žalobce uváděl a svědci jeho tvrzení podporují, že vykonával stále stejnou práci. Způsob zpracování dodatečně vyhotovených evidenčních listů mimoto vzbuzuje pochybnosti, zda doby zaměstnání v preferovaných kategoriích v nich vykazované nebyly za jednotlivé roky vyplňovány blokově a toliko odhadem a bez patřičného ověření skutečného pracovního zařazení žalobce.

Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že z takto neúplně či nedostatečně vedených evidenčních listů důchodového pojištění nebylo možno bez dalšího pro posouzení věci vycházet a dobu pracovní činnosti v preferované pracovní kategorii bylo pak nutno získat i jinými hodnověrnými doklady. Těmi i podle Nejvyššího správního soudu je nejen stěžovatelce organizací Hutní montáže zaslaná příloha k žádosti o důchod k průkazu zaměstnání patřících do I. a II. pracovní kategorie, kde je žalobci potvrzován výkon povolání v preferované I. A pracovní kategorii, přičemž jde o zaměstnání provozního zámečníka, označeného v resortním seznamu zaměstnání pod č. 25 08 02/IA, ale též především výslech svědků, kteří byli spolupracovníky stěžovatele a kteří tuto skutečnost potvrzují. To pak zejména za situace, kdy archiv Hutních montáží byl vyplaven při povodních v červenci 1997 a chybí doklady, zejména původní evidenční listy a pracovní smlouvy, které by mohly vyjasnit rozpory mezi přílohou k žádosti o důchod k průkazu zaměstnání patřících do I. a II. pracovní kategorie, záznamem z jednání komise pamětníků

a výpověďmi svědků na jedné straně a záznamy v žalobcových evidenčních listech důchodového pojištění na straně druhé.

Zdejší soud dodává, že žalobce, jakož i jeho bývalý zaměstnavatel se v řízení snažili o řádné doložení žalobcem vykonávaného druhu práce a jeho zařazení do příslušné pracovní kategorie, a to na základě poskytnutí veškerých podkladů, které má zaměstnavatel aktuálně k dispozici, a svědectví dlouholetých pracovníků zaměstnavatele, kteří dosvědčili, že vykonávali totožné či obdobné profese jako žalobce a žalobce osobně znají, popřípadě s ním dokonce pracovali či působili na jednom pracovišti, a uvedli, že žalobci by měl být přiznán starobní důchod na základě působení v I. pracovní kategorii po zákonem vyžadovanou dobu, přičemž jim samotným byl tento důchod stěžovatelkou přiznán a je jimi pobírán. K témuž závěru přispívá též skutečnost, že na základě výnosu č. 2/1988, který umožňoval zařazení profese provozních zámečníků pracujících na vysokých pecích do I. pracovní kategorie, byla více než polovina provozních zaměstnanců obdobných organizací jako zaměstnavatele žalobce zařazena v I. pracovní kategorii.

Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě, jakož i rozhodnutí stěžovatelky a další spisové dokumentace k závěru, že nebyly naplněny tvrzené důvody podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. za použití ustanovení § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. Kasační stížnost proto není důvodná a Nejvyšší správní soud ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. tak, že vzhledem k tomu, že stěžovatelka neměla ve věci úspěch a žalobci žádné důvodně vynaložené náklady řízení nevznikly, žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. května 2011

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu